

אורי קליט (מורה חדש)
נתון יומי בכתיב מספר התנונית
העורכת ד"ר נ. כרמל
העורך האחראי דוד ש.
המרייל או קלט. נתון יומי בערים
תל-אביב: רח' הרבנות 52 ת.ד. 831

UJ KELET
PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: ימיסד העוורר הראשון
Dr. MARTON ERNO ימיסד ה. מרטון ערנו

Jicchák Rabin nagykövet:

Közeledés állt be az amerikai és szovjet álláspont között

Rabin tábornok megbeszélésekre hazaérkezett és ma beszámoló a minisztertanácsnak — Pénteken Jeruzsálemben tárgyalta ABA Evenel — Általános jellegű nagyhatalmi nyilatkozat várható a Közelkelet ügyében

Jicchák Rabin tábornok, Izrael washingtoni nagykövete a hétvégén hazaérkezett, hogy beszámoljon a kormányának a Közelkeletről folyó nagyhatalmi tárgyalásokon beállt fejleményekről. Amerikai hírtörzsek szerint lehetséges, hogy ezek a tárgyalások egy-két hónapon belül a közelkeleti békére vonatkozó, általános jellegű nagyhatalmi felhívást fognak eredményezni.

tekezett fejleményeiről. A múltban is tanúi voltunk már annak — mondotta még a nagykövet — hogy nagyhatalmak már szinte megegyeztek a Közelkeletre nézve, s aztán később kitudott, hogy ez a megegyezés mégse jött létre. Két-szétlen az is, hogy Amerika álláspontja most lényegesen más, mint 1956-ban volt. (Folytatás az utolsó oldalon)

Tizenöt szabotőrt megöltek állásaink elleni támadásokban

Véres éjszakai harc a Dámija-hídnál, ahol tizenkét szabotőrt öltek meg — Három terrorista a Golánon vesztette életét — Egy katonánk elesett a Dámija-hídnál

Az UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL — A tegnapi virradó éjjel katonánk visszaverték arab terroristák két támadását hadseregünk állásai ellen és 15 szabotőrt megöltek. Az egyik összecsapás a Golánon, a másik a Jordán- völgyben, a Dámija-híd közelében játszódott le. Bebizonyult, hogy a terroristák nem tudnak behatolni hadseregünk védelmi vonalaiba. A Dámija-hídnál elesett egy katonánk és kettő könnyűen megsebesült.

Mose Daján hadügyminiszter, Bár Lév tábornok vezérkari főnök és Rechávám Zeévi tábornok, a központi körzet parancsnokával tegnap felkereste az állást a Dámija hídtól délre, amelyet egy tartalékos egység sikeresen megvédett. A becsés szerint 20 szabotőrrel álló csoport hajnali fél háromkor indította meg a támadást. Egy 12 főnyi csoport az izraeli állás elleni rohamra indult, a másik csoport pedig északra akarta megkerülni állásunkat.

Katonánk felfedezték a támadókat, akik közül tizet az állásba vezető ösvényen öltek meg. Harc közben mellővést kapott Meír Szezá 32 éves tizedes Báb-fámból, aki később behalt sebesüléseibe. Két másik katonánk könnyen megsebesült. Miközben katonánk ezt a frontális támadást verték vissza, a másik szabotőr-csoport

MÉG MINDIG NINCS MEGOLDÁS A LIBÁNONI VÁLSÁGRA

Izrael és Amerikával ijesztgetik egymást az arabok Beirut (IFP). A libáni kormány rendkívüli diplomáciai erőfeszítéseket tesz, hogy felhívja a baráti államok figyelmét a krízis okaira. Egyes politikusok azzal igyekeznek igazolni a libáni kormány fenntartásait a kommandó-csoportokkal szemben, hogy Izrael el akarja foglalni Libanon déli részét. Ezt mondotta Adél Aszírán belügyminiszter az egyik lap munkatársának. A politikus arra is rámutat, hogy Izrael szempontjából Dél-Libanon azért is fontos, mert gazdag vízben és termékeny földjei vannak.

SÁRÁV UTÁN ZÁPOROK

A lakosok tizezrei lepték el tegnap délelőtt a tengerpartot, hogy a tengerben keressék hűsülést a forró chamszin elől. Déltre hirtelen megváltozott az időjárás, a meteorológiai intézet jóslatának megfe-

lelően hideg légáramlat tödült be az országra. A Felső-Gáliban teljesen téli időjárás uralkodott, időnként esett és rendkívül erős szél fújt.

Haifai tudósítónk jelenti: Szélvihar és mennydörgés költötte fel tegnap Haifa lakosságát szombat délutáni sziesztájából és 4 óra felé kiadós zápor vonult el a város felett. A viharos tengeren bajbajutott két vitorláshajó, amelynek 14 utasa azonban a parti rendőrség motorcsónakjainak segítségével később szerencsésen partot ért a haifai kikötőben.

A meteorológiai intézet jelentése szerint mára további lehűlés várható, helyi esők lehetőségével. A levegő páratartalma emelkedik. Mára várt hőmérsékletek: Jeruzsálem 14—20, Tel Aviv 15—24, Haifa 12—24, Naharia 12—22, Ludd 14—24, Beér-Séva 18—32, Ejlát 22—32 fok.

Blaiberg a kórházban

Aggódnak az orvosok Cape-Town (Reuter). Dr. Philip Blaiberg, aki már egy éve hord idegen szívet mellkasában, újra a kórházban fekszik és állapota rosszabbodott. Tegnap közölték, hogy Blaiberg voltaképpen a szokásos vizsgálatok céljából rendelték meg, és a vizsgálatok közben következett be a rosszabbodás.

Két orosz űrrakéta szállt le a Vénuszon

A sima leszállás sikere még bizonytalan Moszkva, (IFP, Reuter). — Csaknem 24 órával ezelőtt két szovjet űrrakéta érkezett el a Vénusz bolygóra. A „Vénusz 5” pénteken szállt le a Vénuszon, a „Vénusz 6” pedig szombaton, de mindkettő nem világos, hogy a két űrrakéta sima leszállást hajtott-e végre, vagy lezuhant. Ez a Moszkvában kiadott hivatalos közleményekből sem derült ki. A két űrrakétát több mint egy hónap előtt indították a Szovjetunióból és kerekén 350 kilométeres utat tettek meg. Az oroszoknak már 1967 októberében sikerült eljuttatni a Vénuszra a „Vénusz 4” űrrakétát, amely pontos információt szolgáltatott a bolygó közeléből, de azután lezuhant. Tegnap a „Vénusz 6” több mint 50 percen keresztül küldött rádiójeleket közvetlenül a Földre, de ezután a jelzés

Mély fájdalommal közöljük feleségem, anyánk, nagyanyán HERSKOVICS LEA (Bina) (Bácska Palánka — Cholón) elhunytát. Drága halottunkat ma, május 18-án déli 1 órakor kísérik utolsó útjára a Dáfne u. 5. alatti halottasházba a Báb-Jám—Cholón-i körzeti temetőbe. Autóbuszok állnak rendelkezésre. Gyászoló férje, Jozsef Herskovics, gyermekei, unokái és rokonai

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett feleségem, anyánk, testvérünk BRURIA DRIMER (szül. LERNER BERTA, Sziget — Haifa) örökre itthagyt bennünket. Temetése ma délelőtt 11.30 órakor a Rámbám-kórházból. — Autóbusz a lakástól, Báb Kochba 2. sz. 11.15 órakor indul. A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Mély fájdalommal közöljük, hogy MELANI TREBITSCH szül. Rosenbaum Budapest — Haifa, Nevé Szuánán május 15-én elhunyt. Temetése ma, vasárnap, május 18-án délelőtt 11 órakor indul a Rámbám-kórházból. Gyászolják: Trebitsch Gyula és családja, Hamburg, a Gus-Chalav családok: Jehuda (Haifa), Dov (Beér-Séva), Jozsef (Haifa), Kiss Judit és családja, Haifa.

GYOMORÉGÉS ELLEN «ALZAREVET» TARO
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

ES
ÁK

A tisztelt Házban

— AZ ÚJ KELET PARLAMENTI TUDOSÍTÓJÁTÓL —

Gideon Hausner képviselő, a vallásügyi minisztérium beszámolóját követő felszólalásában kijelentette: az utóbbi két évben aránylag csend volt vallási kérdések körül. A Kneszet ilyen vonatkozásban nem volt különösebb feszültség és ez persze öröndetes jelenség. A véletlen úgy hozta, hogy alig néhány perccel ennek az indokolt és helytálló megállapításnak az elhangzása után a vallási, vagy legalább is annak tartott kérdések körül igen magas fokra hágott az ellentét hulláma. Látszólag két ügy körül támadt a feszültség. Az államellenor — mint azt az Új Kelet is megírta annak idején — nemrég közzétett 19. évi jelentésében a többi között azt állapítja meg, hogy a kórházban gyakran boncolják fel a halottakat az erre vonatkozó törvény figyelembe vételével. A másik ok: a múlt heti kormányhatározat, amely hozzájárulást ad a televízió heti hétszeri üzemeltetéséhez. Ez azt jelenti természetesen, hogy a kormányhatározat alapján szombaton, illetve péntek este is lehet televíziós műsort sugározni.

BIZALMATLANSÁGI INDÍTVÁNY

Rár a vallásügyi minisztérium működéséről szóló vita természetesen semmilyen módon sem áll kapcsolatban ezzel a két kérdéssel, a vallásos felhatalmolt és elsősorban az Agudát Jiszráél és a Posiej Agudát Jiszráél felhatalmoltak az alkalmak, hogy ebben a vonatkozásban élesen bírálják a kormányt. Az így lepergett vita azonban nem elégtételt kelt a bírálóknak, s külön, a televízió a halottboncolási kérdést tárgyaló vitát is követelték. Mint hogy ennek a javaslatnak a t. Ház elnöksége nem adta meg a sürgősséget, úgy döntöttek, hogy a legelősebb ellenzéki parlamentáris fejezverhez nyújtottak bizalmatlansági indítványt a kormány ellen.

A házszabály értelmében, a bizalmatlansági indítványt a bejelentést követő első ülés napirendjére kell tűzni. Minthogy Dicsőh Méir Levin Aguda-képviselő a javaslatot szorosan nyújtotta be, a javaslatot holnap — azaz — tárgyalják. A vihar felpezsdült, azonban már jól érezhető volt a vallásügyi tárca bizalmatlansági tárgyalásakor.

HOL VAN A VALLÁSÜGYI MINISZTER?

A vallásügyi minisztérium beszámolóját Sächor alminiszter mondta el. Ebben nincsen semmi különös. Megesik az, ami más minisztériumokkal is, amelyekben van alminiszter. Csakhol ebben az esetben külön indokoltan, talán anélkül kell terjedt el: Wahrhaftig miniszter azért nem lépett a szószólamra, mert a minisztérium egy év működéséről beszámoló, mert ezzel is kifejezésre juttatta juttatni megújítását a kormány határozatával szemben, amely a televízió hétszeri üzemeltetése döntését követően a verzió Porus Agudáképviselő is megemlítette beszámolójában, s egyelőre a vallásügyi miniszter nem cáfolta meg az állítást.

ELLENZÉTEK AZ AGUDA ÉS A NEMZETI VALLÁSOS PÁRT KÖZÖTT

A vitának egyik szembetűnő jelensége volt az Aguda és a Nemzeti Vallásos Párt közötti ellentét kiéleződése. A parlamentáris élet érdekességei közé tartozik, hogy a szemé-

lelteni: Jeruzsálemben nincs áskénai főrabbi; Petach Tiván nincs áskénai főrabbi, Rámát Gánban és más helyeken nincs áskénai főrabbi. Nincs is esélye annak, hogy a jövőben ezeket a tisztségeket választásokkal betöltsék. Miért van ez így? — teszi fel a retorikai kérdést Porus. Persze, nyomában megmondja a véleménye szerinti talált választ: Akinek nincs a zsebében a Nemzeti Vallásos Párthoz való tartozást igazoló pártkártya, hiába is jelöltetné magát, úgysem fogják megválasztani. Persze Porus szavaira nyilván válaszolni fog majd a vitázó beszédében a vallásügyi miniszter, vagy annak helyettese, egyelőre azonban elhangzottak ezek a szavak és még nem cáfolták meg őket.

SORSE A DAJAN NEV?

Rabbiválasztási ügyben emelt panasz felvételében Menáchem Kohen Máriaék képviselő is. Szerinte a cífi Dajan nevi rabbi megválasztása körüli huzavonát a vallásügyi minisztérium a felől. Dajan megválasztását a választó testület felállításának késedelmesége teszi lehetővé, pedig Wahrhaftig megígérte, hogy ez meg-

BEER SÉVAI HIREK: 15 MILLIÓ FONT A KÓRHÁZ KIBŐVÍTÉSÉRE

A Kupat Cholim központja néhány nappal ezelőtt 15 millió fontot kitevő fejlesztési költségvetést szavazott meg a beérseváai központi Negev-kórház kibővítésére. A tervet szerint a jelenleg 500 férőhelyes kórházat — új osztályok megnyitásával — 700 ágyas intézeté fejlesztik ki.

A kórház nagyméretű kiépítését, két főszempontra támaszkodva, határozták el: a déli országrész lakosságának állandó növekedése következtében már elkerülhetetlenül vált a Negev egyetlen kórházának megnagyobbítása, annál is inkább, mivel a Dimonán épülő állami kórház építését, költségvetési okokból, egyelőre félbeszakították.

A másik érv a kórház fejlesztését illetően a Kupat Cholim törekvése, hogy az új orvosi fakultás, amelynek elnyeréséről elkezdett küzdelem folyik Haifa és Beer-Séva között — a Negev-kórház mellett állítsák fel.

A biztosító intézet olyan fokra akarja emelni a kórház szolgáltatásait és felállítani a még hiányzó szakrendelőket is, hogy ezáltal megteremtse a feltételeket az orvosképzésre felai közzét. A Kupat Cholim elsőrendű fontosságúnak tartja az orvosi egyetem felállítását Beer-Séva, mert e fakultásról kiküldött fiatal orvosokkal gondolkodják a kórház orvosi hiányát a Negevben.

A kórház bővítését orvosok, rectorben két új belgyógyászati osztály létesítésére kerül sor: a mellkas-műtétek osztálya, valamint a bőrbetegségek, illetve az égési sebek osztálya, amelyben rehabilitációs részleg és ideggyógyászati is helyet kap. A bejáró betegek rendelőintézetét további 15 szobával nagyobbitják meg, és jelentősen növelik a gyakorlati és kísérleti laboratóriumok számát is.

FELKÉSZÜLNEK VESE-ÁTÜLTETÉSEKRE IS

Dr. Jozsef Stern főorvos, a kórház igazgatója a sajtófogadásán közölte azt is, hogy a nyár folyamán az urológia mel-

INNEN — ONNAN

A Newsweek szerint a svájci magánbankokat az az gyanúsítják, hogy évtizedek óta fedelik az egész világból Svájcba érkező kalandorokat, szélhámosokat. De amit egy ilyen gyanu igazolódik — például kiderül, hogy egy bukott diktátor, vagy egy szélhámos egész vagyont rejtget egy zürichi bankban — a bankárok nyomban igyekeznek tisztára mosni magukat. A pénz átutalása a sajei bankokba nevésségesen egyszerű. Nem szükséges aktáskában kiesempészni a pénzt valamelyik országba, csupán egy bank távirati átutaló osztályához kell fordulni, be kell mondani egy kitalált nevet és le kell fizetni a készpénzt.

A Bunte Illustrierte arról közölt cikket, hogy Olaszországban bűn a nyilvános csokoládés. Egy törvény, amelyet 1889-ben hoztak, megtiltotta a nyilvános, obszéción jeleneteket és ide számít a csokis. A kiszabható büntetés 80 napig fegyház. Szerencsére a rendőrök úgy ítélték, hogy ez a törvény elavult, még akkor is, ha írott betűit nem változtatták meg. A lap riportere elvitte egy beszélgetést egy fiatal hölgy és egy rendőr

Érdekes számokat közölt a szlovákiai „Lud” a svájci orvosi exportról.

Az országból 1966-ban 60 és fél millió órárt vittek ki, ami Svájc órágyártásának 67 százaléka. Ebből Európára 36,7 százalék jut, majd sorrendben az USA, Kanada, az ázsiai, a délamerikai és az afrikai országok következnek. Svájcban 2597 vállalat 86.000 dolgozóval készíti órákat.

Nagy párizsi közmonkáról számolt be egy párizsi lap. Az ország keleti részéből és külföldről vasúton érkező utasokat fogadó egyik legnagyobb pályaudvar, a Gare de l'Est átépítéséről közölt fényképet és beszámolót. A környék hazait lerombolták, hogy a pályaudvar előterét parkosítsák és helyet adjanak az autóknek, amelyek az utóbbi időben csak a legnagyobb nehézségek árán tudták utasaikat a pályaudvarra szállítani.

Egy moszkvai lap, amely bírskáz az oroszok kulturális fölényére, azt a címet adta írásának: „A nyugatnémetek nem szeretik a könyveket. A lap így folytatja: „Nyugatnémetországban egy könyvelő-műnyitvatás alkalmazásával a könyvetek derült ki: a lakosság 9 százaléka egy könyvszines, 6 százaléka pedig mindössze egykötéses könyvtér tulajdonosa. Amit a lap ezután ír, egyáltalán nem tréfa: „Két barát találkozik. Ezt kérni az egyik: Miért nem könyvet adsz ajándékba Waltraut születésnapjára? Válasz: Az már van neki!”

A bukaresti Contemporanul arról közölt cikket, hogy a mexikói kórházak születési osztályai kereskednek az újszülöttekkel. Ugy látszik, a hatóságok és a rendőrség bele nyugodott ebbe. Lehet, hogy azért, mert képtelenek megakadályozni, vagy pedig maguk is részesei a bűnnek. Az újság szerint az utóbbi két évben körülbelül száz gyermeket loptak el öt-tíz napos korukban. A csecsemőknek a gyermekpiacon szabályszerű árulynak van. A szülők és világos szemiek drágábbak.

HERZOG

SAUL BELLOW

REGENY

76.

— Nem, Will. Nem vagyok olyan állapotban. Nézz rám. Rettenő koszos vagyok; mindenki elszomorodna, ha rám néz. Eltvedt bárány vagyok. S még hozzá tetves is. — Moses felnevetett. — Nem, nem. Majd egy más alkalommal, normális körülmények között. Hiszen most úgy nézek ki, mintha ebben a pillanatban érkeztem volna az Egyesült Államokba. Hontalan személyként. Mint amikor megérkeztünk Kanadából, a régi Baltimore and Ohio pályaudvarra. A Michigan Central vonalon. Urísten, egészen feketék voltunk a korotól!

William korántsem volt olyan szenvedélyes visszame-lékező, mint a fivére. Mérnökember volt — technológus, vállalkozó, építő; kiegyensúlyozott, józan férfiú. Fájdalmasan érintette, hogy Mosest ilyen állapotban látja. Will barázdás arca égett; s kiült az arcára az aggodalom is. Jól szabott zakója belső zsebéből zsebkendőt vett elő, odanyomta a homlokához, meg az arcához, közvetlenül a nagy Herzog-szemci alá.

— Sajnálom, Elia — szolt Moses, most már nyugodtabban.

— Hát...

— Hadd jöjjenek egy kicsit rendbe. Tudom, hogy aggodás értem. De hiszen éppen ez az. Nem akarlak benneketek igénybe venni. Voltaképpen egészen jól vagyok — Igazán?

— Will szomorúan nézett rá.

— Igen; tudom, hogy nem kerültem valami kedvező megvilágításba — koszos, ostoba alak vagyok, akit az imént váltottak ki a szitról. Neveléses helyzet. De a jövő héten, odaát Keleten már minden másképpen lesz. Bostonban találkozunk, ha egyetértesz. Amikor már kicsit rendbejöttem. Most ugyanis csak úgy kezelhetnél, mint valami félbolondot vagy valami gyereket. Ami persze nem jó.

— Nem itélkezem feletted, Mose. Nem kell hazajön-nöd velem, ha az zavar téged. Bát hát, tudod, a mi családunk a te családod is... De odanézz, ott a kocsim a másik oldalon. — Egy sötétkék Cadillac-re mutatott. — Gyere el velem az orvoshoz, hogy megbizonyosodjam, nem történt-e bajod a karambol alkalmával. Aztán tégy, amit jónak látsz.

— Rendben van. Meltányos ajánlat. Különbön biztos, hogy semmi bajom.

— Mosest mégsem érte egészen meglepetésszerűen, amikor az orvos bordatörést állapított meg.

— A tudó nem sérült meg — mondta a doktor. — Körülbelül hat hétig ragtapasszal kell rögzíteni. És a fejbőrt is bevarrjuk. Két-három öltéssel. Ez az egész. Nehéz tárgyat ne emeljen, fát ne vágjon, ne erőltesse meg magát. Will azt mondta nekem, hogy maga afféle úri gazdálkodó. Hogy farmja van Berkshire-ben. Birtoka.

— Az orvos hátraférsülten viselte öszen haját. Félénk kis szemekkel nézett Mosesre, egészen vékonyra szorította ajkait, mulatni látszott a páciensén.

— Elég rossz állapotban van az a farm — mondotta Moses. — És különben is, nagyon messze van a legközelebbi zsinagógától.

— Szeret tréfálni a maga öccse — fordult dr. Ramsberg Willhez. Will halványan elmosolyodott. Kezét karba fonta a mellén; úgy állt a rendelésben, hogy testsúlyát az egyik sarkára helyezte, kissé Herzog papa módra. Volt benne valami az apja elfogultságából, de az öregúr különkedése nélkül. Willnek nincs ideje ilyesmire, gondolta magában Moses, hiszen elfoglalt üzletember. Nem érdeklik az efféle hívságok, egészen más dolgok kötik le a figyelmét. Jó ember Will, nagyon jó ember. De úgy érzem, hogy valami egészen furcsa munkamegosztásról van itt szó. Van, amiben én vagyok specialista. Szellemi önismeretben például; vagy érzelmekben; vagy eszmékben (esetleg értelmelenségekben). Talán semmi haszna az ecécsnek, csak hát mégis: ébren tart bizonyos fajta elsődleges, ősi érzéseket. Will viszont... A cement-

habarcsot városzerte belekeverik ezekbe az új felhőkarcokba. Willnek politikusan kell viselkednie; tárgyalnia kell, ügyeskednie, bizonyos embereket pénzelnie; és azt is ki kell fundálnia, hogyan fizessen minél kevesebb adót. Olyasmit kell tehát csinálnia, amire papa teljességgel alkalmatlan volt (jóllehet folyton arról ábrándozott, hogy éppen erre született!).

Will csöndes ember, a kötelességteljesítés és a sablonmunka embere, van pénze, pozíciója, befolyása, és bizonyára örül, hogy megszabadult a privát „egyéni” oldalától. És ime, találkozik velem, aki tüzet okádok a mai világ őserdejében, de kétségtelenül sajnál engem a fékezhetetlen vérmérsékletemért. Valamikor régen mentesítő okmányt kaphattam (képletesen szólva persze), én, a botladozó, őszinte, igaz szívű Moses, akinek oltalomra van szüksége, mert morbid tünet ő, szegény, nem evilágra való maradvány. E régi mentesítés alapján Willnek tehát meg kell védenie engem. És ő örül, hogy felajánlhatja ezt a védelmet, hiszen ő „olyannak veszi ezt a világot, amilyen”.

— Az az érzésem, hogy az öcsémnek nem tenne éppen rosszat egy kis pihenés — szólalt meg Will. — Mi a véleménye, doktor ur?

— Igaz. Ugy érzem, az öccse eléggé türelmetlenné magát az utóbbi időben.

— Egy hétre kimegyek Ludeyville-be — mondta Moses.

— En teljes pihenésre gondolok. Agyban.

— Igen, igen, lehet, hogy nem vagyok valami jó színben. De nem is vagyok nagyon rossz állapotban.

— Bevallom — mondta Will, — hogy aggodom érted. Szeretőd szívű vadállat az ember, kifinomult, elkényeztetett, szerető lény. Ugyan kinek van haszna belőle? Márpedig az ember arra vágyik, hogy használni tudjon. Hol van rá szükség? Mutassatok meg neki az utat, hogy áldozhasson az igazság, a rend, a béke oltárán! O, ez a titokzatos teremtmény, ez a rögzítő tapasszal nevelésesen körültekert Herzog!... akire bátyja, Will, épp most adja rá a gyűrött inget!

— Herzog a következő nap délutánján ért a farmjára. Chicagóból Albanyba repült, onnan Pittsfieldig autóbusszon, a farmjára pedig taxin utazott. Előző éjszakára Asphalter altatót adott neki. Moses mélyen aludt, és a rögzítő tapasz ellenére is kitünően érezte magát.

A ház két mérfölddel a falun túl volt, a domboldaltban. Gyönyörű, csillogó nyár volt a vidéken — pelyhkönnyű volt a levegő, fűrgen csörgödezték a patakok, frissen zöldeltek a sűrű erdők. Ami pedig a madarakat illeti, valóságos szentélyüké avatták Herzog földjét. A veranda indadiszzei alatt ökörszemek raktak fészket. Nem halt el még egészen az óriás szifla sem — és sárgarigók-nak adott tanyát. Herzog megkérte a sofőrt, álljon meg a mohos, vándorkő szegelyezte feljárónál. Nem volt biztos benne ugyanis, hogy a ház megközelíthető. De semmiféle kidőlta nem torlaszolta el az utat, s jóllehet az olvadás, a vihar alaposan leöblítette, lelapította a kavicsot, a taxi könnyedén eljutott volna a házig. Moses azonban nem bánta a kis sétát az emlékedőn. Mellkasát a rögzítő tapasz erős pancélzata övezte; a lába pedig jól bírta a gyaloglást. Ludeyville-ben beszerezett némi fűszerárut. S a pincében van még valamelyes konzerv, ha ugyan holmi vadászok vagy csavargók föl nem ettek. Két évvel ezelőt paradicsom-, bab- és málnakonzervet raktározott el a pincében, s mielőtt Chicagóba ment, elrejtette a borát, meg a whiskyjét is. Az áramot persze kikapcsolták, de talán a régi kéziszivattyúval elboldogul. Ha nem, az se nagy baj, akad majd víz a ciszternában. A takaréktűzhelyen főzhet. Ime, itt vannak azok a régi feszítőhorgok és háromlábú állványok, és itt van — megdobban a szíve — itt van a ház, éppen most bukkann elő a sok gaz, szőlőtő, fa meg virág közül.

Ime, a herzegi örültség jelképe! Őszinte szeretetteljes ostobaságának, rejtett jellemhibáinak emlékműve, s annak az igazi zsidó törekvésnek a szimbóluma, hogy szilárd talajt kapjon a lába alá a fehér, angolszász, protestáns Amerikában. („Az ország a miénk volt, mielőtt még mi az ország lettünk volna” — mondotta a nagy-képű öreg szónok az avató ünnepségen, mikor az ifjú Herzogot felvették a hitközség kebelébe). Magam is kivettem a részemet a társadalmi törtétekből, gondolta magában, s még hozzá kicsoda nagyuri göggel; tulittem a fehér angolszász protestánsokon, akik felháborodásukban, hogy a kormány a kontinens jelentős részét odaadja a vasutársaságoknak, 1880 körül beszűntették a szappanfőzést, rászoktak az európai kirándulásokra, és szidni kezdték a koszos izeket, a digókat, meg a zsidórákokat. Micsoda küzdelmet vívtam én! Balkezes, de elszánt harcot. Node mindegy: elég az hozzá, hogy itt vagyok. Hineni!

Milyen csodálatosan gyönyörű idő van ma! Megállt a kertben, a burjánzó növényzet között, behunyta a szemét, de a nap bitor villogását így érezte; beszivta a katalpa, a talaj, a lonc, a kigyóhagyma, a növényzet illatát. A szifla mellett vagy az özek, vagy a szerelmes-

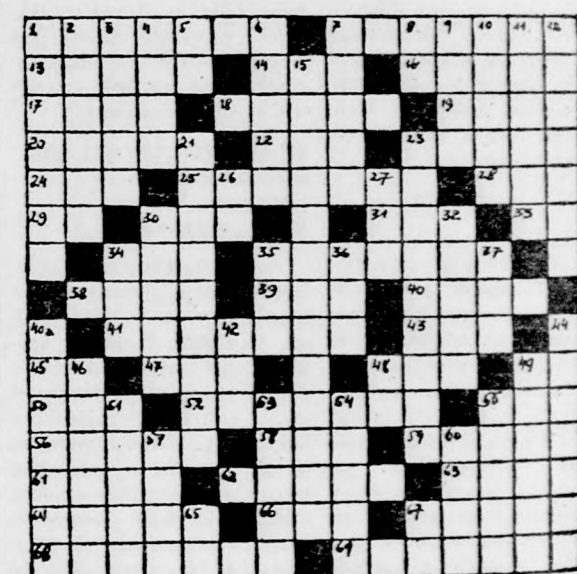
párok laposra fekdüdk a fűvet. Herzog körbejárta a házat, hogy megnéze, sok kár esett-e benne. Egyetlen betört ablakot sem látott. A belülről rögzített spaletták érintetlenek voltak. A feliratok közül, amelyeket még ő szögeztet ki, s amelyek azt hirdették, hogy a birtok rendőri védelem alatt áll, csak néhányat téptek le. A kert a túsűk gallyal vadonja, rőzsák, bogók tönklege. Reménytelen! Soha nem lesz már erőm, gondolta magában Herzog, hogy ennek nekivágjak, hogy kalapáljak, mázoljak, foltozzak, vagdossak, nyírjak, permetezzek. Csak azért vagyok én itt, hogy nézzek: hogy mindent meg-szemléljek.

Belül — Moses várakozásának megfelelően — dohos volt minden. A konyhában kinyitotta a spalettát és az ablakot. Elsodorta az utból a levelek, pókhálók, gubók, rovarhullák maradványait. Most tüzet kell gyújtania, mégpedig azonnal. Hozzát magával gyufát.

(Folytatjuk)

Keresztrejtvény

2075

Vizsintes: 1. A pápai palota neve. 7. A mókustelék egyik neve. Közép-Európa havasain és Ázsiában él. 13. Vissza: a Duna 749 kilométer hosszú jobboldali mellékfolyója. — 14. Az alantás tisztek, parasztoi megszólítása (örök nyelvtelen). — 16. Vissza: francia szobrász (1784–1855), utolsó kockában személyesének kez-dőbetűje. 17. Ekeztelt: költő és énekes a régi keltákban. — 18. Ugyes, agyafurtt, eredeti angol helyesírással. 19. Nem fér bele több. 20. Csillagkép. — 22. L. S. C. 23. Hangját hallatta. 24. Épület maradvány. 25. Magánvegyületekből ibolyára színezett kvarc. Feldrágkó, hatodik kockában dupla-hangzó. 28. Betűvel a végén: francia éj. 29. Irat fele. — 30. Magyar Távírtani Iroda. — 31. Fkelen kaszáló. 33. S. N. — 34. A perzsa uralkodó címe. 35. Vissza: olasz kikötőváros Toscanában, a Ligur-tenger partján. 38. Szibériai folyó. — 39. Női név becézése. 40. Ház-örök. 41. Marcell, magyar regényíró, műfordító. — 43. Fordított ipari növény. — 45. Légtörő eleje. 47. ...idítás, félenkség. 48. Napszak. — 49. Egy mást előző betűk. — 50. N. R. A. 52. Világhírű portu-gál labdarúgó. 55. Héber fiú-név. 56. Idéz. — 58. Kontra-ellenfél. 59. Vissza: fűszertes bálvány (fél ember, fél hal formájú). — 61. Tönkretesz. — 62. Alak. 63. Elemiben főtárgy. 64. Alapfokú iskola. — 66. ...ellio, lázadás. — 67. Vissza: műszaki katonai — 68. Fényes felületű nehéz vaszon-fajta, amelyet sajátos szövési minta jellemz. 69. Mindenki igyekszik kihasználni.

Függőleges: 1. Dolgozik, ves-ződik (latin eredetű szóval). — 2. A hűnökké közeli rokon

UJKELET

SZELVENY 2075

REJTVENYPALYAZAT

Név:
Cím:

A 2072. SZÁMÚ KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE:
Vizsintes: 1. PALANKIN, 8. VIASZ, 14. DARÁZS, — 15. LOSONC, 18. OKAPI, 22. HOME, — 26. TEKINTET, 31. IKTAFAS, 35. TIRRENI, 39. MINIATURA, — 52. URANIA, 53. CREMONA, 55. DIOGENES.
Függőleges: 1. POLONIUM, 2. APOKRIF, — 3. LESAGE, 4. SPORA, 8. VALÓ, 11. SZANDEK, 12. ZSELATIN, 14. DEREKAS — 20. TUTTI, 23. ANANKÉ, 25. KOPRA, 35. TINORU, 41. GABON.

Nyereménykönyv: REJTO JENŐ: Vesztezőr a Grand Hotelben

6 Uj Kelet 1969 V. 18.

